TARTUNTATAUTILAIN 58 §:N MUKAINEN PÄÄTÖS HELSINGIN JA UUDENMAAN SAIRAANHOITOPIIRIN KUNTIEN ALUEILLE SEKÄ TARTUNTATAUTILAIN 58 D §:N MUKAISEN MÄÄRÄYKSEN KUMOAMINEN ESPOON, HELSINGIN, KAUNIAISTEN JA VANTAAN KUNTIEN ALUEILTA

ASIAN TAUSTAA

Maailman terveysjärjestö WHO julisti koronavirusepidemian pandemiaksi 11.3.2020. Koronavirus on yleisvaarallinen tartuntatauti. Valtioneuvosto antoi 12.3.2020 ensimmäisen suosituksen, jonka mukaan julkisia kokoontumisia rajoitetaan uuden koronaviruksen aiheuttaman infektion (covid-19) leviämisen ehkäisemiseksi.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on ajalla 13.3.2020 – 2.9.2021 antamillaan päätöksillä tehnyt tartuntatautilain mukaiset rajoitukset alueellaan.

<u>28.7.2021 annettu päätös ESAVI/25767/2021</u>

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 28.7.2021 antamallaan päätöksellä (ESAVI/25767/2021) kieltänyt tartuntatautilain 58 §:n nojalla ajalla 5.8.2021-26.8.2021 Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntien alueilla kaikki sisätiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokouksen, joihin osallistuu yli 10 (kymmenen) henkilöä, sekä kaikki ulkotiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset, joihin osallistuu yli 50 (viisikymmentä) henkilöä. Sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa on voitu kuitenkin järjestää yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia, joihin osallistuu sisätiloissa yli 10 henkilöä ja ulkotiloissa yli 50 henkilöä edellyttäen, että asiakkaiden ja toimintaan osallistuvien sekä seurueiden on tosiasiallisesti mahdollista välttää lähikontakti toisiinsa ja turvallisuus voidaan varmistaa noudattaen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen 31.5.2021 antamaa ohjetta.

Lähikontaktilla tarkoitetaan tässä päätöksessä ihmisten oleskelua samassa sisätilassa alle kahden metrin etäisyydellä toisistaan yli 15 minuutin ajan tai fyysistä kontaktia toisiinsa ja ulkotilassa fyysistä kontaktia toisiinsa.

12.8.2021 annettu päätös ESAVI/26499/2021

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 12.8.2021 antamallaan päätöksellä (ESAVI/26499/2021) kieltänyt tartuntatautilain 58 §:n nojalla ajalla 20.8.2021-12.9.2021 Espoon, Helsingin, Kauniaisten ja Vantaan kuntien alueilla kaikki sisä- ja ulkotiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset. Näiden kuntien alueilla on kuitenkin voitu järjestää yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia, joihin osallistuu sisätiloissa enintään 25 (kaksikymmentäviisi) henkilöä ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa enintään 50 (viisikymmentä) henkilöä edellyttäen, että asiakkaiden ja toimintaan osallistuvien sekä seurueiden on tosiasiallisesti mahdollista välttää lähikontakti toisiinsa ja turvallisuus voidaan varmistaa noudattaen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen 31.5.2021 antamaa ohjetta.

Päätöksen mukaan yhteisyleisömäärää koskevista rajoista voidaan sisä- ja ulkotiloissa poiketa eriyttämisjärjestelyin. Tämä edellyttää, että

i. tiloissa on käytettävissä useita katsomolohkoja tai yleisölle tarkoitettuja rajattavissa olevia alueita

ii. tilaisuuteen osallistuva yleisö voidaan sijoittaa omille istumapaikoille tai omille alueille sisätiloissa enintään 25 (kahdenkymmenenviiden) ja ulkotiloissa enintään 50 (viidenkymmenen) henkilön erillisiin katsomolohkoihin tai yleisölle tarkoitettuihin alueisiin, ja

iii. niissä kussakin asiakkaiden ja toimintaan osallistuvien sekä seurueiden on tosiasiallisesti mahdollista välttää lähikontakti toisiinsa ja turvallisuus voidaan varmistaa noudattaen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen 31.5.2021 antamaa ohjetta.

Lisäksi käytössä olevien lohkojen välille on järjestettävä selkeä suojavyöhyke. Jokaiselle lohkolle tulee olla omat kulkureitit, palvelut (kuten mahdolliset tarjoilupalvelut ja saniteettitilat) sekä tapahtumahenkilökunta. Lohkot voivat käyttää samoja palveluja, jos niiden käyttö voidaan porrastaa ja pintojen puhdistuksesta huolehditaan lohkojen välillä asianmukaisesti.

Lähikontaktilla edellä mainitussa määräyksessä tarkoitetaan ihmisten oleskelua samassa sisätilassa alle kahden metrin etäisyydellä toisistaan yli 15 minuutin ajan tai fyysistä kontaktia toisiinsa ja ulkotilassa fyysistä kontaktia toisiinsa.

Aluehallintovirasto on edellä mainitussa päätöksessä tehnyt lisäksi tartuntatautilain 58 d §:n mukaisen päätöksen ajalle 20.8.2021-12.9.2021, jolla se velvoitti tartuntatautilain 58 d §.n 1 momentin nojalla 58 d §:n 5 momentissa tarkoitettuja toimijoita järjestämään 3 momentissa tarkoitettujen yleisölle avoimien tai rajatun asiakas- tai osallistujapiirin oleskeluun tarkoitettujen tilojen käytön Espoon, Helsingin, Kauniaisten ja Vantaan kuntien alueilla siten, että asiakkaiden ja toimintaan osallistuvien sekä seurueiden on tosiasiallisesti mahdollista välttää 4 momentissa tarkoitettu lähikontakti toisiinsa. Määräys ei koskenut oppilaitosten toimintaa, varhaiskasvatusta, ammattiurheilemista eikä yksityis- tai perhe-elämän piiriin kuuluvaa toimintaa.

Lisäksi päätöksellä (ESAVI/26499/2021) kumottiin 28.7.2021 annettu Etelä-Suomen aluehallintoviraston 58 §:n mukainen määräys (ESAVI/25767/2021) koskien yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten kieltämistä Espoon, Helsingin, Kauniaisten ja Vantaan kuntien osalta ajalta 20.8.2021-26.8.2021.

<u>20.8.2021 annettu päätös ESAVI/28028/2021</u>

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 20.8.2021 antamallaan päätöksellä (ESAVI/28028/2021) kieltänyt ajalla 27.8.2021-12.9.2021 tartuntatautilain 58 §:n nojalla Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntien alueilla pois lukien Espoo, Helsinki, Kauniainen ja Vantaa kaikki sisätiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset, joihin osallistuu yli 10 (kymmenen) henkilöä, sekä kaikki ulkotiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset, joihin osallistuu yli 50 (viisikymmentä) henkilöä). Sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa on voitu kuitenkin järjestää yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia, joihin osallistuu sisätiloissa yli 10 henkilöä ja ulkotiloissa yli 50 henkilöä edellyttäen, että asiakkaiden ja toimintaan osallistuvien sekä seurueiden on tosiasiallisesti mahdollista välttää lähikontakti toisiinsa ja turvallisuus voidaan varmistaa noudattaen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen 31.5.2021 antamaa ohjetta.

Lähikontaktilla edellä mainitussa päätöksessä tarkoitetaan ihmisten oleskelua samassa sisätilassa alle kahden metrin etäisyydellä toisistaan yli 15 minuutin ajan tai fyysistä kontaktia toisiinsa ja ulkotilassa fyysistä kontaktia toisiinsa.

KUULEMINEN

Kuuleminen olisi saattanut vaarantaa tämän päätöksen tarkoituksen toteutumisen, ja siitä johtuva viivästyminen olisi aiheuttanut huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle ja yleiselle turvallisuudelle, minkä vuoksi hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla asiassa ei ole suoritettu kuulemista.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU JA PERUSTELUT

Määräys

Etelä-Suomen aluehallintovirasto kieltää tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin nojalla Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntien alueilla kaikki sisätiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset, joihin osallistuu yli 10 (kymmenen) henkilöä, sekä kaikki ulkotiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset, joihin osallistuu yli 50 (viisikymmentä) henkilöä.

Sisätilat

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntien alueilla voidaan järjestää sisätiloissa yli 10 (kymmenen) henkilön yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia edellyttäen, että

1. **tilaisuuden osallistujamäärä on enintään 50 % muun lainsäädännön nojalla tilaan hyväksyttävästä enimmäisosallistujamäärästä tai käytettävissä olevien istuma- tai seisomapaikkojen määrästä ja**
2. **asiakkaiden ja toimintaan osallistuvien sekä seurueiden on tosiasiallisesti mahdollista välttää fyysinen kontakti toisiinsa ja**
3. **turvallisuus voidaan varmistaa noudattaen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen 31.5.2021 antamaa ohjetta (liite 1).**

Ulkotilat

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntien alueilla voidaan järjestää ulkotiloissa yli 50 (viidenkymmenen) henkilön yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia edellyttäen, että

1. **asiakkaiden ja toimintaan osallistuvien sekä seurueiden on tosiasiallisesti mahdollista välttää fyysinen kontakti toisiinsa ja**
2. **turvallisuus voidaan varmistaa noudattaen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen 31.5.2021 antamaa ohjetta (liite 1).**

Voimassaoloaika

Määräys on voimassa ajalla 4.9.2021-30.9.2021.

Päätösten ESAVI/26499/2021 ja ESAVI/28028/2021 kumoaminen

Tämä päätös kumoaa 12.8.2021 annetun Etelä-Suomen aluehallintoviraston tartuntatautilain 58 §:n ja 58 d §:n mukaisen päätöksen ESAVI/26499/2021 koskien yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten kieltämistä sekä asiakkaille ja osallistujille tarkoitettujen tilojen käytön edellytyksiin liittyvää velvoitetta Espoon, Helsingin, Kauniaisten ja Vantaan kuntien alueilla ajalta 4.9.2021-12.9.2021.

Tämä päätös kumoaa 20.8.2021 annetun Etelä-Suomen aluehallintoviraston tartuntatautilain mukaisen päätöksen (ESAVI/28028/2021) koskien yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten kieltämistä Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin pääkaupunkiseudun (Espoo, Helsinki, Kauniainen ja Vantaa) ulkopuolisten kuntien alueilla ajalta 4.9.2021-12.9.2021.

Perustelut

Keskeiset säännökset

Tartuntatautilain 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on ehkäistä tartuntatauteja ja niiden leviämistä sekä niistä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja.

Tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaan, kun laajaa tartunnan vaaraa aiheuttava yleisvaarallinen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäilty tartuntatauti on todettu tai sen esiintyminen on perustellusti odotettavissa, aluehallintovirasto voi päättää alueellaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden, oppilaitosten, päiväkotien, asuntojen ja vastaavien tilojen sulkemisesta sekä yleisten kokousten tai yleisötilaisuuksien kieltämisestä, jos kyseisten rajoitusten tekeminen on tarpeen usean kunnan alueella. Edellytyksenä on lisäksi, että toimenpide on välttämätön yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi. Säännöksen 3 momentin mukaan edellä 1 momentissa tarkoitetut päätökset tehdään enintään yhden kuukauden ajaksi. Toimenpiteet on heti lopetettava, kun tartunnan vaaraa ei enää ole.

Tartuntatautilakiin on tartuntatautilain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetulla lailla (447/2021) muun muassa väliaikaisesti lisätty 58 c – 58 h § ja 59 a – 59 e §. Edellä mainitut väliaikaiset pykälät ovat voimassa 31.12.2021 asti

Tartuntatautilain 58 c §:n 1 momentin mukaan yleisölle avoimien tai rajatun asiakas- tai osallistujapiirin oleskeluun tarkoitettujen sisätilojen sekä alueellisesti ja toiminnallisesti rajattujen ulkotilojen, joita käytetään asiakkaille tai osallistujille suunnattuun tarkoitukseen ja joiden käyttämisestä kyseiseen toimintaan toiminnan järjestäjä vastaa tiettynä ajankohtana, hallinnasta vastaavan 3 momentissa tarkoitetun toimijan on covid19-epidemian leviämisen estämiseksi toiminnassaan huolehdittava, että:

1) asiakkailla ja osallistujilla on mahdollisuus käsien puhdistamiseen;

2) asiakkaille ja osallistujille annetaan riittävän etäisyyden ylläpitämistä, käsien puhdistamista ja muita vastaavia tartuntojen leviämistä estäviä käytänteitä koskevat toimintaohjeet; ja

3) tilojen ja pintojen puhdistamista tehostetaan sen lisäksi, mitä muualla kyseisen toiminnan osalta puhdistamisesta säädetään.

Kyseisen pykälän 2 momentin mukaan tässä pykälässä tarkoitettujen tilojen hallinnasta vastaavan 3 momentissa säädetyn toimijan tulee lisäksi järjestää asiakkaiden ja osallistujien oleskelu sillä tavoin väljästi, kuin se kyseisen toiminnan erityispiirteet huomioon ottaen on mahdollista ja sijoittaa mahdolliset asiakaspaikat riittävän etäälle toisistaan.

Pykälän 3 momentissa säädetään niistä toimijoista, joita edellä 58 c §:ssä säädetyt velvollisuudet koskevat. Pykälän 4–5 momenttien mukaan 1 momentissa säädetyt velvollisuudet eivät kuitenkaan koske yksityis- tai perhe-elämän piiriin kuuluvaa toimintaa eivätkä ne saa estää kenenkään oikeutta lakisääteisiin palveluihin, oikeutta saada asiansa käsitellyksi toimivaltaisessa viranomaisessa eikä se saa estää virkamiestä tai viranhaltijaa hoitamasta virkatehtäviään.

Kyseisen pykälän 7 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä käsien puhdistamismahdollisuuden järjestämisestä, asiakkaille ja osallistujille annettavien toimintaohjeiden antamisesta sekä tilojen ja pintojen puhdistamisesta.

Tartuntatautilain 58 d §:n 8 momentin mukaan 1 momentissa tarkoitetun päätöksen saa tehdä enintään kuukauden ajaksi kerrallaan. Päätös on välittömästi kumottava, jos pykälässä säädetyt edellytykset eivät enää täyty.

Tartuntatautilain 59 a §:n 1 momentin mukaan aluehallintovirasto ja kunta valvovat toimialueillaan 58 §:ssä, 58 c §:n 1 ja 2 momentissa, 58 d:ssä sekä 58 h §:n 1 momentissa säädettyjen velvollisuuksien ja rajoitusten sekä niitä koskevien päätösten noudattamista. Tartuntatautilain 59 b §:ssä säädetään valvonnan toteuttamiseksi tehtävistä tarkastuksista ja 59 c §:ssä toimivallasta antaa määräyksiä ja asettaa pakkokeinoja.

Tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 1 momentin 14 kohdan mukaan uuden koronaviruksen aiheuttama infektio on yleisvaarallinen tartuntatauti.

Valtakunnallinen ohjaus ja epidemiatilanne

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen mukaan uusi koronavirus (SARS-CoV2) tarttuu ensisijaisesti pisaratartuntana, kun sairastunut henkilö yskii tai aivastaa. Lähikontaktissa korona voi tarttua myös kosketuksen välityksellä, jos sairastunut on esimerkiksi yskinyt käsiinsä ja on sen jälkeen koskenut toiseen ihmiseen. Virus voi tarttua myös kosketuksen kautta pinnoilta, joille on hiljattain päätynyt sairastuneen hengitystie-eritteitä. Koronavirukset ovat kuitenkin rakenteeltaan sellaisia, että ne eivät säily tartuttavina pinnoilla pitkään.

Viruksille on tyypillistä, että ne muuntuvat. Muuntuneet virukset saattavat poiketa ominaisuuksiltaan aiemmin levinneestä viruskannasta. Esimerkiksi tartuttavuudeltaan merkittävästi muuttuneet viruskannat voidaan luokitella ns. huolestuttaviksi koronavirusvarianteiksi (variant of concern, VOC).

THL seuraa aktiivisesti koronaviruksen muuntumista ja arvioi varianttien vaikutuksia koronavirusepidemiaan. Maailmalla kiertää tällä hetkellä useita eri koronaviruksen muunnoksia. Uusien virusmuunnosten leviämistä voi ehkäistä samoilla keinoilla kuin aiemmin esiintyvän koronaviruksen tarttumista.

VOC-virusmuunnosten lisäksi Suomessa ja muualla maailmassa esiintyy myös muita muuntuneita viruskantoja, joissa olevien mutaatioiden merkitystä viruksen tartuttavuuteen tai rokotesuojaan ei vielä tunneta.

Koronavirusrokote tarjoaa suojaa koronavirustautia ja erityisesti sen vakavia muotoja vastaan. Koronarokotteet estävät hyvin myös virusinfektiota ja viruksen erittymistä sekä tarttumista ihmisestä toiseen. Tämän perusteella ajatellaan, että koronarokotteet voivat edesauttaa niin sanotun epäsuoran suojan ja laumasuojan syntymistä. Kuinka hyvän suojatehon rokotettu saa, riippuu rokotetun iästä ja perussairauksista; siitä, minkälaisesta koronataudista on kyse ja sillä hetkellä kiertävistä viruksista. Nykytiedon valossa nyt käytössä olevat koronavirusrokotteet antavat suojaa myös uusia virusmuotoja vastaan, mutta rokotteiden suojateho voi olla tiettyjä muunnoksia vastaan heikompi. On todennäköistä, että rokotus suojaa rokotettua vakavalta koronavirustaudilta myös silloin, kun taudin aiheuttajana on muuntovirus.

Koronarokotukset on aloitettu EU:n alueella ja 27.12.2020 myös Suomessa.

Valtioneuvosto on periaatepäätöksellään 3.9.2020 (VNK/2020/106) puoltanut sosiaali- ja terveysministeriön tekemää toimintasuunnitelmaa hybridistrategian mukaisten suositusten ja rajoitusten toteuttamiseen covid-19-epidemian ensimmäisen vaiheen jälkeen (sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2020:26). Suunnitelmassa epidemian hallinnan lähtökohtana ovat paikallisten ja alueellisten viranomaisten tartuntatautilain mukaisesti tekemät toimet ja päätökset.

Sosiaali- ja terveysministeriö 29.12.2020 lisäksi lähettänyt kunnille, sairaanhoitopiireille ja muille kuntayhtymille kirjeen Hybridistrategian toimintasuunnitelman päivitykset (VN/288/2020). Kirjeessä todetaan ministeriön päivittäneen Valtioneuvoston periaatepäätöksen 22.12.2020 mukaisesti hybridistrategian toimintasuunnitelman. Kirjeessä todetaan, että toimintasuunnitelmassa kuvataan kolme epidemian vaihetta luonnehtivaa kuvausta, joiden avulla suositusten ja rajoitusten tarvetta ja kohdentamista arvioidaan ja joita käytetään päätöksenteon tukena alueellisesti ja valtakunnallisesti. Vaihekuvausten joitakin yksityiskohtia on tarkennettu syksyn 2020 kokemusten perusteella.

Valtioneuvosto on periaatepäätöksellään (STM/12/2021) 26.1.2021 puoltanut, että sosiaali- ja terveysministeriö tekee täydennyksen hybridistrategian toteuttamisesta annettuun toimintasuunnitelmaan. Sosiaali- ja terveysministeriö on 28.1.2021 antanut ohjauskirjeen Rajoitustoimenpiteet virusmuunnoksen ja epidemian leviämisen estämiseksi (VN/909/2021). Kirjeen mukaan uutena potentiaalisesti merkittävänä epidemiologisena uhkatekijänä on ilmennyt SARS-CoV-2 virusmuunnoksia, jotka leviävät selvästi nopeammin kuin koronaviruksen aiemmat alatyypit. Vaikka tapauskuolleisuus ei vaikuta lisääntyneen, voi uusi virusmuunnos yleistyessään aiheuttaa selvästi aiempaa nopeammin leviävän epidemian ja lisääntyneen tapausmäärän johdosta vakavasti vaarantaa terveydenhuoltojärjestelmän kantokyvyn. Virusmuunnoksen muodostaman merkittävän uuden epidemiauhan johdosta hybridistrategian toimintasuunnitelmaan on 26.1.2021 tehty täydennys, jota valtioneuvosto on periaatepäätöksellään puoltanut. Kirjeessä annetaan toimintasuunnitelman mukaiset suositukset toimenpiteille nykytilanteessa. Kirjeessä tuodaan lisäksi esiin, että toimintasuunnitelman täydennyksessä kuvataan ennakollisesti kaksi epidemian edelleen kiihtymisen tilannetta ja niihin liittyvää toimenpidekokonaisuutta.

Valtioneuvosto on 25.2.2021 (STM/2021/32) tehnyt periaatepäätöksen hybridistrategian toimintasuunnitelman täydennyksessä tarkoitetun tason kaksi käyttöönotosta. Sosiaali- ja terveysministeriö on 25.2.2021 antanut ohjauskirjeen Rajoitustoimenpiteet virusmuunnoksen ja epidemian leviämisen estämiseksi – tartuntatautilain uudet valtuudet ja hybridistrategian toimintasuunnitelma (VN4947/2021), jossa todetaan, että tartuntatautilain muutos (147/2021), jolla lakiin lisättiin uudet tilapäiset toimivaltuudet epidemian leviämisen estämiseksi, tuli voimaan 22.2.2021. Tilapäiset valtuudet ovat voimassa 30.6.2021 saakka. Ministeriö on tämän lainmuutoksen johdosta 25.2.2021 päivittänyt toimintasuunnitelman osan 3 sekä sen liitteenä aiemmat 23.10.2020 annetut ministeriöiden toimenpidesuositukset eri epidemiavaiheisiin.

Valtioneuvosto on yhteistoiminnassa tasavallan presidentin kanssa todennut 1.3.2021, että Suomessa vallitsevat poikkeusolot (VNK/2021/21). Valtioneuvoston päätöksen perustelumuistiossa todetaan, että covid-19–taudin torjumiseksi ja terveydenhuollon kantokyvyn turvaamiseksi tilanne ei ole hallittavissa viranomaisten säännönmukaisin toimivaltuuksin. Ohjauskirjeellään (VN/5229/2021) sosiaali- ja terveysministeriö on 1.3.2021 ohjannut kaikki THL:n sekä ministeriön arvion mukaiset leviämisvaiheen kriteerit täyttävät tai niihin toimenpidetarpeiltaan muista syistä rinnastettavat alueet ottamaan käyttöön hybridistrategian toimintasuunnitelman sekä sen täydennyksen mukaiset leviämisvaiheen toimet (ml. tartuntatautilain uudet valtuudet) ja tason kaksi lisätoimet.

Sosiaali- ja terveysministeriö on 23.4.2021 antamallaan kirjeellä Rajoitustoimenpiteet virusmuunnoksen ja epidemian leviämisen estämiseksi (VN/11430/202) ohjannut edelleen alueita toimenpidetason 2 mukaisesti 31.5.2021 saakka. Leviämisvaiheen alueille ministeriö ohjaa tekemään

muun muassa tartuntatautilain 58 d §:n mukaiset päätökset asiakkaille ja osallistujille tarkoitettujen tilojen käyttöedellytysten asettamisesta säännöksessä tarkoitettujen edellytysten täyttyessä sekä tartuntatautilain 58 §:n mukaiset päätökset yli kuuden henkilön yleisötilaisuuksien kieltämisestä tai viime sijassa päätökset yleisötilaisuuksien järjestämisen kieltämisestä kokonaan siten, että enintään kuuden henkilön tilaisuudet ovat sallittuja ainoastaan pakottavasta lakisääteisestä syystä. Lisäksi kirjeessä suositellaan, että kiihtymisvaiheessa oleviksi arvioiduilla alueilla otetaan valtakunnallisen epidemiatorjunnan tehostamiseksi sekä epidemian leviämisen estämiseksi käyttöön vastaavat toimenpiteet. Kirjeessä todetaan, että mikäli toimenpidetasoista luovutaan ennen ohjauksen määräpäivän päättymistä, ministeriö antaa erillisen uuden ohjauksen tämän merkityksestä ja epidemiavaiheisiin liitetyistä toimenpidesuosituksista.

Valtioneuvosto totesi poikkeusolot päättyneiksi 27.4.2021 ja antoi asetukset, jotka kumoavat poikkeusolojen nojalla käyttöön otetut toimivaltuudet (VNK/2021/48).

Valtioneuvosto on 6.5.2021 tehnyt periaatepäätöksen hybridistrategian toimintasuunnitelman täydennyksessä tarkoitettujen toimenpidetason käytöstä luopumisesta (STM/2021/83). Valtioneuvosto toteaa periaatepäätöksessä, että perusteet toimenpidetasojen käytöstä luopumiselle ovat olemassa. Valtioneuvosto puoltaa, että sosiaali- ja terveysministeriö kumoaa hybridistrategian toteuttamisesta annettuun toimintasuunnitelmaan 26.1.2021 tehdyn täydennyksen toimenpiteistä epidemian uhkaavan nopean kiihtymisen ja tartuttavampien virusmuunnosten yleistymisen estämiseksi. Periaatepäätöksen jatkotoimenpiteenä sosiaali- ja terveysministeriö ohjaa kaikki alueet luopumaan toimenpidetasoihin liitetyistä lisätoimenpiteistä sekä siirtymään voimassa olevan hybridistrategian toimintasuunnitelman mukaisiin alueelliseen epidemiavaiheeseen liitettyihin toimenpiteisiin.

Valtioneuvosto on 27.5.2021 tehnyt periaatepäätöksen (STM/2021/100) covid-19-epidemian hillinnän hybridistrategian toteuttamisesta annettavasta toimintasuunnitelmasta sekä toimintasuunnitelman tarkistamisesta. Sosiaali- ja terveysministeriö on 27.5.2021 antanut ohjauskirjeen Hybridistrategian toimintasuunnitelman päivityksen mukaiset toimenpidesuositukset epidemian leviämisen estämiseksi (VN/14345/2021). Kirjeessä annetaan ohjaus toimenpidesuosituksista epidemiavaiheittain 30.6.2021 saakka. Kirjeessä käsitellyt suositukset muodostavat kullekin epidemiavaiheelle hahmotetut toimenpidekokonaisuudet, joilla alueen viranomaiset voivat hillitä epidemiaa. Päivitetty hybridistrategian toimintasuunnitelma on julkaistu 1.6.2021.

Kirjeen mukaan kiihtymisvaiheen alueilla sosiaali- ja terveysministeriö suosittelee tartuntatautilain 58 §:n mukaisia päätöksiä, joilla yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset velvoitetaan järjestämään siten, että asiakkaiden ja toimintaan osallistuvien on tosiasiallisesti mahdollista välttää

lähikontakti toisiinsa noudattaen OKM:n ja THL:n antamaa ohjetta. Päätökset kohdistuvat sisätiloihin, joita käytetään yli 10 asiakkaan tai osallistujan samanaikaiseen oleskeluun sekä alueellisesti tai toiminnallisesti rajattuihin ulkotiloihin, joita käytetään samanaikaisesti yli 50 asiakkaalle tai osallistujalle suunnattuun tarkoitukseen.

Sosiaali- ja terveysministeriö on 24.6.2021 antanut ohjauskirjeen Hybridistrategian toimintasuunnitelman päivityksen mukaiset toimenpidesuositukset (VN/14345/2021-STM-4). Kirjeessä annetaan ohjaus päivitetyn hybridistrategian toimintasuunnitelman mukaisista toimenpidesuosituksista 31.8.2021 saakka. Sosiaali- ja terveysministeriö on tarkastellut leviämisvaiheen sisätilojen yleisötilaisuuksia koskevaa rajoittamissuositusta ja päivittänyt tältä osin hybridistrategian toimintasuunnitelmaa. Leviämisvaiheen ohjaus sisältää muun muassa osallistujien jakamisen lohkoihin eriyttämisjärjestelyin. Muut suositukset pysyvät ennallaan.

Ohjauskirjeessä 24.6.2021 todetaan, että jokaisella on oikeus elämään ja julkisen vallan on edistettävä väestön terveyttä (perustuslaki 7.1 § ja 19.3 §). Jokaisella on myös oikeus välttämättömään huolenpitoon sekä riittäviin sosiaali- ja terveyspalveluihin (perustuslaki 19.1 §). Myös Suomea sitovat kansainväliset ihmisoikeusvelvoitteet, erityisesti ihmisten oikeus elämään (Euroopan ihmisoikeussopimuksen 2 artikla), perustavat julkiselle vallalle toiminta- ja suojaamisvelvoitteen. Kansainvälisissä ihmisoikeussopimuksissa on turvattu myös oikeus terveyteen (esimerkiksi sosiaalisista, sivistyksellisistä ja taloudellisista oikeuksista tehdyn yleissopimuksen 12 artikla ja uudistetun Euroopan sosiaalisen peruskirjan 11 artikla). Julkisen vallan on turvattava muun muassa näiden perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen (perustuslaki 22 §). Julkisen vallan on siten turvattava hengen ja terveyden suojaaminen kaikin käytettävissä olevin tehokkain ja oikeasuhtaisin keinoin ja perustettava päätöksenteko parhaaseen saatavilla olevaan tietoon.

Ohjauskirjeessä todetaan, että näin ollen kaikkien toimenpiteiden arvioinnissa on otettava yhdenmukaisesti huomioon edellä todettu julkisen vallan velvollisuus estää epidemian leviämistä ja turvata terveydenhuollon toimintakapasiteetti. Tämän vuoksi päätösharkinnassa on ennakoitava toimenpidekokonaisuuden merkitystä ja vaikutuksia tilanteen kehittyessä. Epidemian leviämisen ja sen estämisen sekä siinä tehtävien toimenpiteiden vaikuttavuuden sekä kokonaishyötyjen ja kustannusten seurannan perusteella viranomaisilla on velvollisuus ryhtyä perusoikeuksien turvaamiseksi tarvittaviin toimenpiteisiin.

Ohjauskirjeen mukaan olennaista on, että epidemian kehittymistä ja rajoitusten muutosten vaikutuksia seurataan ja arvioidaan koko ajan, jotta rajoitusten ja suositusten purkamista voidaan tehdä hallitusti ja oikeaaikaisesti. Epidemian luonteen vaikean ennustettavuuden vuoksi on mahdollista, että joillain alueilla rajoituksia joudutaan myös palauttamaan tai kiristämään uudelleen, mikäli epidemiatilanne heikkenee.

Kirjeessä todetaan, että, rajoitusten hallittu purkaminen tarkoittaa vaiheistamista, tilanteen kehityksen säännöllistä ja huolellista seurantaa ja tarvittaessa myös perääntymistä purkamissuunnitelmista epidemiatilanteen muuttuessa. Jotta rajoituksia ja suosituksia voidaan hallitusti purkaa, eikä tilanne uudelleen heikkene, tämä edellyttää kaikilta vastuuta voimassa olevin rajoitusten ja suositusten jatkuvasta noudattamisesta. Alueellisten ja paikallisten viranomaisten vastuulla on seurata tilannetta ja tehdä toimivaltansa puitteissa epidemiatilanteen mukaiset päätökset ennakoivasti ja riittävän laaja-alaisina sekä samoin purkaa rajoitukset toimivaltansa ja sovellettavan lainsäädännön mukaisesti silloin, kun niiden soveltamisen kriteerit eivät enää täyty. Ministeriö korostaa tilanteen tarkkaa ja monipuolista seurantaa alueilla ja ennakollista reagoimista.

Sosiaali- ja terveysministeriö on 6.8.2021 päivätyssä aluehallintovirastojen pyynnöstä antamassaan vastauksessa (VN19731/2021) ottanut kantaa muun muassa tartuntatautilain 58 ja 58 d §:n soveltamisen suhteeseen sekä tarkentanut suositustaan leviämisvaiheen alueiden kokoontumisrajoituksista. Kirjeessä todetaan muun muassa, että tartuntatautilain 58 § rajoittaa tilaisuuksia, jotka ovat siis luonteeltaan väkeä rajallisiin joko ulko- tai sisätiloihin niiden jatkuvaluonteista peruskäyttöä laajemmin kokoavia tilanteita. Rajoitukset koskevat vain kyseisiä kokouksia tai tilaisuuksia, eivät tilojen käyttöä yleisesti ja kaikissa tilanteissa. Sen sijaan 58 c § ja 58 d § ovat soveltamisalaltaan laajoja ja koskevat kaikkia tiloja. Tartuntatautilain 58 d §:n säännös on siis osin rinnakkainen lain 58 §:n säännöksen kanssa ja osin muun muassa erilaisten tapahtumien osalta täydentää sitä.

Kirjeen mukaan säännökset ovat siis käyttötarkoitukseltaan hieman erilaisia; 58 § koskee tilaisuuksien ja yleisten kokousten rajoittamista tai kieltämistä, kun taas 58 d § koskee tilojen käytön järjestämistä covid-19-epidemian leviämisen ehkäisemiseksi. Näin ollen niiden käyttötarkoitus ei ole toisiaan poissulkeva, vaan ne tukevat toisiaan. Tilaisuuksia ja yleisiä kokouksia koskevan 58 §:n soveltaminen ei kuitenkaan ole sidottu määräaikaisesti voimassa olevissa säännöksissä määriteltyihin kriteereihin.

Kirjeen mukaan sosiaali- ja terveysministeriö katsoo, että tartuntatautilain 58 §:ssä säädetty välttämättömyysedellytys asettaa rajat viranomaisen harkintavallalle. Näin ollen tilanteessa, jossa yleisötapahtumien kieltäminen kokonaan ei olisi tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi täysin välttämätöntä, tulisi perusoikeusmyönteisen laintulkinnan mukaisesti arvioida, millä keinoin voidaan päästä mahdollisimman vähäisin perusoikeusrajoituksin päätöksen taustalla vaikuttavaan tavoitteeseen. Tästä näkökulmasta katsottuna kiihtymisvaiheessa on perusteltua arvioida, voidaanko tilojen käyttöä rajoittamalla ja lähikontakteja välttämällä mahdollistaa myös tapahtumien järjestäminen 58 d §:n tarkoittamissa sisä- tai ulkotiloissa riittävän terveysturvallisella tavalla ko. säännöksestä ilmenevin toimin – joihin liittyy myös säännöksessä määritellyn lähikontaktin välttäminen.

Kirjeessä todetaan, että aluehallintovirasto on pyytänyt sosiaali- ja terveysministeriötä selventämään, onko leviämisvaiheessa tarkoitus lähtökohtaisesti kieltää kaiken kokoiset yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset vai tietyn henkilömäärän ylittävät tilaisuudet ja onko henkilömäärä sisä- ja ulkotilaisuuksien osalta sama. Sosiaali- ja terveysministeriö korostaa, että kaikkiin tilaisuuksiin sopivaa vastausta ja tulkintaa kysymykseen on mahdotonta antaa, sillä välttämättömyysedellytystä arvioidaan muun muassa epidemiatilanteen ja epidemian leviämisen uhan ja riskien perusteella tilannekohtaisesti. Ministeriö korostaa, että 58 §:ssä säädetyn välttämättömyysedellytyksen mukaisesti aluehallintoviraston tulee myös leviämisvaiheessa arvioida, onko – ja missä laajuudessa – yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten järjestämisen kieltäminen kokonaan tarpeen tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi. Kaikissa tapauksissa näin ei välttämättä ole, vaan myös lievemmillä keinoilla voi olla mahdollista päästä päätöksen taustalla vaikuttavaan tavoitteeseen.

Sosiaali- ja terveysministeriö on 17.8.2021 antanut ohjauskirjeen Lapsiin ja nuoriin kohdistuvat rajoitustoimet (VN/20382/2021). Kirjeessä sosiaali- ja terveysministeriö korostaa lapset ja nuoret ensin -periaatetta ja sen konkretisoimista rajoitustoimien käytössä ja rajoitustoimien oikeasuhtaisuus- ja välttämättömyysharkinnassa siten, että lapsiin ja nuoriin kohdistuvia rajoitustoimia pyritään välttämään ja niitä käytetään viimesijaisesti vasta, jos se on aivan välttämätöntä. Rajoitustoimia tulisi arvioida myös lapsen edun ja sen ensisijaisuuden näkökulmasta ja sitoa tämä pohdinta välttämättömyysedellytyksen ja oikeasuhtaisuuden arviointiin.

Sosiaali- ja terveysministeriö on 19.8.2021 antanut ohjauskirjeen Yleisötilaisuuksien rajoitussuositukset (VN/20585/2021), jossa se antaa suositukset yleisötilaisuuksien terveysturvallisen järjestämisen mahdollistamiseksi sekä kiihtymis- että leviämisvaiheessa. Suositus annetaan 30.9.2021 saakka. Muut rajoitussuositukset pysyvät kirjeen mukaan ennallaan. Kirjeen mukaan annettava suositus yleisötilaisuuksia koskien perustuu erilaisten tilaisuuksien toisistaan poikkeavaan covid-19-tartuntariskiin. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen asiantuntija-arvion mukaisesti tietynlaiset tilaisuudet ovat sellaisia, jotka parhaan käytettävissä olevan asiantuntijatiedon perusteella todennäköisesti muodostavat pienen riskin koronavirustaudin leviämiselle. Tämän tiedon mukaisesti ministeriön suosituksessa ei kohdenneta rajoitustoimenpiteitä sellaiseen toimintaan, jonka ei arvioida muodostavan suurta riskiä taudin väestöleviämiselle. Kirjeessä on kuvattu ne edellytykset, joilla pieniriskisiä yleisötilaisuuksia olisi sosiaali- ja terveysministeriön arvion mukaan mahdollista järjestää.

Ohjauskirjeessä todetaan, että asiantuntija-arvion perusteella riskiä vähentää selvästi se, että tapahtumaan ei tulla oireisena ja että varotoimet ja väljyys toteutuvat (maskit, hyvin ilmastoitu tila, ei runsasta äänenkäyttöä, fyysistä kontaktia eikä pitkittynyttä aivan vierekkäin oleskelua). Osallistujilla tulisi olla etukäteen varatut, väljästi sijoitetut paikat. Ennen ja jälkeen tilaisuuden sekä mahdollisen väliajan kuluessa tulee huolehtia

siitä, ettei paikasta toiseen siirryttäessä synny ruuhkia. Tällaiset tunnusmerkit täyttävä yleisötilaisuus tai yleinen kokous voidaan luonnehtia pieniriskiseksi koronavirustartunnan ja sen väestöleviämisen riskin osalta.

Ohjauskirjeen mukaan alueellisilla ja paikallisilla viranomaisilla on ensisijainen vastuu seurata alueensa epidemiologista kehitystä ja tehdä sen mukaiset päätökset oikea-aikaisesti sekä riittävän ennakoivina ja laajaalaisina. Paikallisten ja alueellisten viranomaisten on arvioitava toimenpiteiden välttämättömyyttä ja oikeasuhtaisuutta.

Ministeriö on suositellut yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten osalta, että tartuntatautilain 58 §:n mukaisin päätöksin voidaan järjestää sisä- ja ulkotiloissa järjestettäviä edellä kuvattuja pieniriskisiä yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia seuraavin edellytyksin:

1. Yleisiä hygieniaohjeita noudatetaan.

2. Asiakkaille on osoitettu ennalta määrätyt henkilökohtaiset istuma- tai seisomapaikat, joille asiakkaat ohjataan. Henkilön ei tule vaihtaa paikkaa tai siirtyä muiden henkilöiden välittömään läheisyyteen tapahtuman aikana.

3. Käytössä on enintään 75 % muun lainsäädännön nojalla tilaan hyväksyttävästä enimmäismäärästä tai käytettävissä olevien istuma- tai seisomapaikkojen määrästä.

4. Tapahtuman aikana pääsääntöisesti istutaan tai seisotaan paikallaan ja osallistujat ohjeistetaan välttämään voimakasta äänenkäyttöä. Tapahtumassa vältetään ruuhkatilanteiden syntyminen esim. porrastamalla liikkumista käytävillä ja siten, ettei väliaikatarjoiluja järjestetä tai ne järjestetään hajautetusta tai porrastetusti.

5. järjestäjä huolehtii antamiensa ohjeiden noudattamisesta.

Ohjauskirjeen mukaan edellä kuvatun kaltaisten pienen riskin yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten osalta ei ole perusteltua rajoittaa tapahtuman absoluuttista enimmäisosallistujamäärää muuten kuin mitä yllä olevat kohdat 1–4 edellyttävät. Sosiaali- ja terveysministeriö korostaa ohjeessaan, että tartuntatautilain 58 §:n mukaiset päätökset eivät ole sidottuja 58 d §:ssä säädettyihin kriteereihin.

Ministeriö on todennut ohjauskirjeessä näkemyksenään, että pienen riskin yleisötilaisuuksissa tai yleisissä kokouksissa ei olisi välttämätöntä edellyttää kahden (2) metrin turvaväliä silloin, kun tilaisuus voidaan edellä kuvatuin ehdoin järjestää terveysturvallisesti. Aluehallintoviraston harkittavaksi jää, milloin tartuntatautilain 58 d §:n mukaiset päätökset ovat tarpeen ja oikeassa suhteessa päätöksen tavoitteeseen nähden. Silloin, kun aluehallintovirasto on tehnyt tartuntatautilain 58 d §:n mukaisen päätöksen koskien asiakas- ja osallistujatiloja, joissa järjestetään yleisötilaisuus tai yleinen kokous, ei tartuntatautilain 58 §:n mukaisilla päätöksillä ole mahdollista asettaa 58 d §:ää lievempiä rajoituksia.

Niissä yleisötilaisuuksissa ja yleisissä kokouksissa, joissa koronavirustartunnan ja väestöleviämisen riskin voidaan arvioida olevan suurempi, noudatetaan edelleen aikaisempaa ohjeistusta.

Sosiaali- ja terveysministeriö on 31.8.2021 antanut ohjauskirjeen Toimenpidesuositukset epidemian leviämisen estämiseksi (VN/21440/2021), jossa se kertoo käynnistäneensä hybridistrategian toimintasuunnitelman ja siihen liittyvien toimenpidesuositusten päivittämistyön. Ohjauskirjeen mukaan ennen päivityksen loppuun saattamista noudatetaan voimassa olevaa toimintasuunnitelmaa ja voimassa olevia ohjeita.

Ohjauskirjeessä todetaan, että sosiaali- ja terveysministeriö on 24.6.2021 antanut ohjauskirjeen hybridistrategian toimintasuunnitelman edellisen päivityksen mukaisista toimenpidesuosituksista ja tällä 31.8.2021 annetulla ohjauskirjeellä jatketaan 24.6.2021 annettujen toimenpidesuositusten voimassaoloa 30.9.2021 saakka kiihtymis- ja leviämisvaiheen yleisötilaisuuksien järjestämistä koskevia rajoitussuosituksia lukuun ottamatta.

Ohjauskirjeessä todetaan, että yleisötilaisuuksien järjestämisestä sosiaali- ja terveysministeriö on 19.8.2021 antanut toimenpidesuosituksen, joka on voimassa 30.9.2021. Suositus ja sen voimassaolo pysyvät ennallaan. Ohjauskirjeen mukaan edellä mainittu suositus koskee ns. pienen riskin yleisötilaisuuksia kiihtymis- ja leviämisvaiheissa. Ohjauskirjeessä todetaan, että muiden tilaisuuksien osalta yleisötilaisuuksien rajoitussuositus on 24.6.2021 kirjeen mukaan.

Lisäksi ohjauskirjeessä todetaan, että ministeriön 17.8.2021 kirjeen mukaisesti alueellisia ja paikallisia viranomaisia ohjataan edelleen välttämään lapsiin ja nuoriin kohdistuvia rajoitustoimia ja käyttämään niitä viimesijaisesti vasta, jos se on aivan välttämätöntä.

Ohjauskirjeen mukaan hybridistrategian tavoitteena on ollut epidemian hillintä, kunnes rokotusten avulla koronaepidemian vaikutukset vähenevät merkittävästi. Toimien tavoite on ollut estää viruksen leviämistä yhteiskunnassa, turvata terveydenhuollon kantokyky ja suojella erityisesti riskiryhmään kuuluvia ihmisiä. Ohjauskirjeen mukaan jo tehdyillä rajoitustoimenpiteillä on ollut suotuisia vaikutuksia. On kuitenkin erittäin tärkeää, että kaikki toimivat edelleen vastuullisesti ja terveysturvallisesti, ja että voimassa olevia rajoituksia ja suosituksia noudatetaan.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) hybridistrategian seurannan valtakunnallisen tilannearvioraportin 1.9.2021 mukaan viikoittainen uusien koronatapausten määrä on Suomessa edelleen vähentynyt, mutta viime viikolla raportoitu suotuisa kehitys on hidastunut. Viikolla 34 (23.–29.8.) uusia tapauksia todettiin yhteensä 4 064, mikä oli noin 300 tapausta vähemmän kuin edeltävällä viikolla 33, jolloin tapauksia todettiin 4 386. Kahden viimeksi kuluneen viikon aikana (16.–29.8.) uusia tartuntoja ilmaantui 152 sataatuhatta asukasta kohden, 18 % vähemmän kuin

edeltävien kahden viikon aikana (2.–15.8.), jolloin tartuntoja ilmaantui 185 sataatuhatta asukasta kohden. Todettujen tartuntojen määrä Suomessa on edelleen suuri ja epidemiatilanne voi kääntyä myös heikompaan suuntaan.

Epidemia leviää tällä hetkellä erityisesti rokottamattomien nuorten ja aikuisten piirissä. Suuret tartuntamäärät eivät ole enää johtaneet sairaalahoidon tarpeen kasvuun samalla tavalla kuin syksyn 2020 tai kevään 2021 epidemiahuippujen myötä, kun valtaosa väestöstä oli vielä rokottamatta. Suuri tapausmäärä kuormittaa kuitenkin huomattavasti perusterveydenhuoltoa ja heijastuu sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön riittävyyteen ja sitä kautta myös erikoissairaanhoidon potilaiden jatkohoidon järjestämiseen.

Koronavirustesteissä on käyty edelleen aktiivisesti. Testejä tehtiin viikolla 34 ennätysmäärä, yli 172 000 kappaletta. Positiivisten testien osuus testatuista näytteistä on edelleen pienentynyt, ollen noin 2,4 %.

Viikolla 34 kotimaassa saaduista tartunnoista hieman yli puolessa (56 %) tapauksista tartunnanlähde saatiin selvitettyä. Osuus on pysynyt samalla tasolla viimeiset viisi viikkoa. Tartunnanjäljityksen toteutumisessa on alueellista vaihtelua. Viikolla 34 todetuista tartunnoista 5 % oli peräisin ulkomailta ja 0,5 % näistä aiheutuneita jatkotartuntoja. Molempien osuudet ovat viime viikkoina pysyneet alhaisina.

Viikolla 34 karanteeniin asetettiin 11 123 henkilöä, noin viidennes vähemmän kuin edeltävällä viikolla. Uusista tartunnoista noin neljännes (24 %) todettiin henkilöillä, jotka olivat jo karanteenissa. Osuus on pysynyt likimain samana viimeisen seitsemän viikon ajan.

Viiveetön tartunnanjäljitys ja karanteenitoimet ehkäisevät tehokkaasti jatkotartuntoja. Osalla alueista tartunnanjäljitys on pahoin ruuhkautunut, ja eristysten ja karanteenien asettamisessa on viiveitä. Kuormitusta aiheuttaa suuri tartuntojen määrä, henkilöstöpula, sekä se, etteivät jäljittäjät saa tartunnan saaneilta ja altistuneilta kaikkia tarvittavia tietoja muista mahdollisesti altistuneista. Asianosaisten on lain mukaan autettava viranomaisia tartunnanjäljityksessä ja noudatettava heidän ohjeitaan, jotta tartuntaketjujen muodostuminen saadaan katkaistua viiveettä.

Arvioitu tehollinen tartuttavuusluku on 0,75–0,95 (90 % todennäköisyysväli). HUS-alueelle arvioitu tehollinen tartuttavuusluku on 0,80–1,05. Lukemat ovat laskeneet edellisiä viikkoja alhaisempien tapausmäärien myötä.

Covid-19- tapausten ikäjakaumaa tarkasteltaessa on tärkeää ottaa huomioon rokotettujen osuudet eri ikäryhmissä. Epidemia on tällä hetkellä voimakkain rokottamattomien työikäisten parissa, mutta heilläkin tapausmäärät ovat kääntyneet laskuun. Kesän aikana tartuntoja on ollut runsaasti etenkin rokottamattomilla 20– 29-vuotiailla, mutta 14 vuorokauden ilmaantuvuus on tässäkin ikäryhmässä laskenut kesän huippuarvosta

650/ 100 000, ollen nyt noin 500 tapausta/ 100 000 henkilöä. Ilmaantuvuus on suurta myös mm. 40–59- vuotiaiden rokottamattomassa väestönosassa, jossa tartunnat voivat johtaa useammin vakaviin taudinkuviin.

Vaikka lapsillakin on kesän epidemia-aallon myötä ollut enenevästi tapauksia, rokottamattomien työikäisten aikuisten henkilöiden Covid-19-tapausten ilmaantuvuus on silti korkeampi kuin alle 10-vuotiaiden lasten. Koulunkäynnin ja päivähoidon aloittaminen syksyllä on myös nostanut lapsilta otettujen näytteiden määrää, ja oireettomia tartuntoja havaitaan siksi aiempaa enemmän. Ikääntyneiden keskuudessa sekä rokottamattomia että tapauksia on hyvin vähän.

Sairaalahoidossa Covid-19-potilaita oli 1.9.2021 sairaanhoitopiirien oman ilmoituksen mukaan yhteensä 97, joista perusterveydenhuollon osastoilla 26, erikoissairaanhoidon osastoilla 50, ja teho-osastoilla 21 potilasta. Tautiin liittyviä kuolemia oli 1.9.2021 ilmoitettu tartuntatautirekisteriin yhteensä 1 030.

Erikoissairaanhoidon kuormitus on ollut viimeisten viikkojen aikana vakaata. Valtaosa sairaalahoitoa tarvitsevista potilaista on rokottamattomia. Lisäksi osalla alueista on raportoitu perusterveydenhuollon kuormittumisesta. Tähän on vaikuttanut sekä tartunnanjäljityksen ja rokotusten aikaansaama henkilöstöpula että epidemian myötä kertyneen hoitovelan aiheuttama paine.

Tulevan viikon ennusteet valtakunnallisten uusien erikoissairaanhoito- ja tehohoitojaksojen lukumääristä ovat tartuntamäärien vähenemisen myötä hieman edellisviikkoa matalammalla tasolla. Viikolta 34 (23.–29.8.) raportoidut uudet hoitojaksot (erikoissairaanhoidon osastoilla 57 ja teho-osastoilla 8) olivat 25.8. annettujen ennusteiden rajoissa.

Mallinnuksessa tarkastellaan uusien potilaiden alkavia hoitojaksoja, joten samojen henkilöiden useampia hoitojaksoja ei oteta huomioon. Teho-osastojen kirjanpidon mukaan viikolla 34 kirjattiin alkaneeksi 11 uutta covid-19-potilaiden tehohoitojaksoa, mikä on 8 jaksoa vähemmän kuin edellisellä viikolla 33, jolloin uusia tehohoitojaksoja alkoi 19.

Viikolla 34 tartuntojen ilmaantuvuus on pysynyt suurimmassa osassa maata samalla tasolla edellisviikkoon verrattuna. Alueiden välillä on edelleen suuria eroja.

Koko maassa noin 72 % väestöstä on saanut ainakin yhden rokoteannoksen, ja toisen annoksen 50 %. THL raportoi päivittäin tietoa rokotusten etenemisestä verkkosivuillaan.

Elokuussa alkaneet 12–15-vuotiaiden rokotukset ovat edenneet ripeästi. Ensimmäisen rokoteannoksen on tästä ikäryhmästä saanut jo 57 %. Kaikissa yli 40-vuotiaiden ikäryhmissä ensimmäisen rokoteannoksen on saanut yli 80 %, mutta nuorten aikuisten rokotustahti on hidastunut.

Kaikkiaan 16–29-vuotiaista 71 % on saanut ensimmäisen rokoteannoksen. On arvioitu, että loka-marraskuun vaihteeseen mennessä kaikilla yli 12- vuotiailla on ollut mahdollisuus saada kaksi rokoteannosta.

Tähän mennessä annetut rokotukset suojaavat jo erittäin hyvin ikääntyneitä sekä niitä vakavalle taudille alttiita, joiden sairastumisen riski on korkein. Merkkeinä tästä voidaan pitää uusien kuolemantapausten merkittävää vähentymistä sekä ilmaantuvuuden matalaa tasoa vanhimmissa ikäryhmissä. Rokotteiden tuottama suoja on nähtävissä etenkin kaksi kertaa rokotettujen matalina ilmaantuvuuksina. Jo yksi rokotuskerta on vähintään puolittanut ilmaantuvuuden kussakin ikäryhmässä.

Epidemiatilanne sairaanhoitopiirin alueella ja saadut asiantuntija-arviot

Aluehallintoviraston rajoituspäätösten tarkoituksena on tartuntatautilain 1 §:ssä säädetyin tavoin ennaltaehkäistä tartuntatautitilanteen pahenemista. Joukkoaltistumisten ja taudin leviämisen riski on erityisen suuri kaikissa tilanteissa, joissa suuri joukko ihmisiä kokoontuu ja voi päätyä lähikontakteihin keskenään.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston toimialueen sairaanhoitopiirit ovat sosiaali- ja terveysministeriön 10.9.2020 lähettämässä kirjeessä esitetyn ohjauksen mukaisesti perustaneet alueelliset covid-19-yhteistyöryhmät. Yhteistyöryhmien tilannearvioissa huomioidaan epidemiatilanteen lisäksi tartunnan torjuntatoimenpiteiden kokonaisvaikutuksia, mukaan lukien taloudellisia ja elinkeinoelämään liittyviä vaikutuksia. Aluehallintovirasto on mukana työryhmissä, kuten on myös Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen sekä kunkin alueen elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskusten edustus.

<u>Helsingin ja Uudenmaan 29.8.2021 päivätty kirjallinen lausunto</u>

Aluehallintovirasto pyysi 27.8.2021 päiväämällä pyynnöllään Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiriltä lausuntoa koskien välttämättömiä rajoitustoimia Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin alueella. Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri 29.8.2021 päivätty lausunto saapui aluehallintovirastoon 30.8.2021.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin lausunnon mukaan SARS-CoV2-tartunta tapahtuu lähikontaktissa ja tartunnanriski vähenee tartuttavan ja altistuvan henkilön välisen etäisyyden kasvaessa ainakin 2 metrin etäisyyteen asti. HUS-alueella covid-19-tapausmäärä on edelleen maan korkein (ilmaantuvuus 287/100 000/14 vuorokautta), joskin tapausmäärissä on viikon aikana ollut selkeää laskua ja myös positiivisten näytteiden osuus on laskenut 4 %:sta noin 2,7 %:iin. Uusien tartuntojen määrä on laskenut erityisesti yli 20-vuotiaassa väestönosassa, jossa rokotukset etenevät nopeasti myös toisen rokoteannoksen osalta. Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin lausunnon mukaan tartuntamäärät ovat edelleen kuitenkin huomattavan korkeita, erityisesti pääkaupunkiseudulla, jossa 14 vrk:n ilmaantuvuus on kaupungeissa 318–

411/100 000 asukasta. Siten tartuntamahdollisuuksien vähentäminen erityisesti lähikontaktia välttämällä väen kokoontumisissa on edelleen toimintaperiaatteena välttämätöntä. Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin lausunnon mukaan käytännön kannalta on kuitenkin pidettävä riittävänä sitä, että tapahtumaan osallistujilla on tapahtumajärjestäjän huolehtimana mahdollista säilyttää turvaväli ja kahden metrin etäisyyden mahdollisesti alittuessa esimerkiksi sisätilan pakottavien olosuhteiden vuoksi osallistujien kattava nenä-suusuojan käyttö voidaan riittävällä varmuudella taata.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri toteaa lausunnossaan, että tartuntatautilain 58 §:n mukaisilla eriyttämisjärjestelyillä pyritään rajaamaan suurissa väen kokoontumisissa mahdollisuutta laajojen ihmisjoukkojen altistumiseen, millä voisi olla epidemiaa nopeasti voimistava vaikutus. Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri toteaa, että tämänhetkisen tiedon perusteella, yksi rokoteannos ei vähennä kuin korkeintaan osittain vallitsevan virustyypin tartuttavuutta ja siten laajojen väkijoukkojen kokoontumiseen liittyy edelleen riski laajoista altistuksista erityisesti vajavaisesti rokotetuissa ikäryhmissä. Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin mukaan tällaisia tilanteita voisi syntyä erityisesti nuorten ja nuorten aikuisten suosimissa kookkaissa tapahtumissa. Ikäryhmissä, joissa rokotekattavuus kahden rokotteen osalta on korkea, ei vastaavaa riskiä olisi, mikäli kokoontumisen ikäryhmät pääsääntöisesti kuuluisivat kaksi rokotetta saaneisiin ikäryhmiin.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin mukaan eriyttämisjärjestelyitä tarvitaan edelleen kokoontumissa, missä muita suojautumiskeinoja, kuten osallistujien suu-nenäsuojaimien käyttöä tai riittävää turvaväliä ei voida ylläpitää riittävän kattavasti ja, joissa oleskellaan pidempiä aikoja muun kuin oman seurueen lähipiirissä. Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri toteaa lausunnossaan, että mikäli näitä seikkoja ei kyetä tapahtumissa selkeästi nimeämään, ovat eriyttämisjärjestelyt edelleen välttämättömiä.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri totesi lausunnossaan, että tapahtumissa, joissa kaikilla osallistujilla on oma osoitettu istumapaikka, eikä tapahtumaan kuulu yleisön joukossa osallistujien voimakasta äänenkäyttöä, ei eriyttämisjärjestelyjä yleensä tarvita, mikäli tapahtumaan saapuminen ja poistuminen tapahtuu nopeasti ja ilman merkittävää ruuhkautumista. Tällöin myös edellytetään, että mahdollinen tarjoilu voi tapahtua riittävän väljästi tai sitä ei ole. Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin mukaan tapahtumaan osallistuvien määrän rajoittamisella voidaan aikaansaada väljyyttä yhteisissä tiloissa, jolloin laajamittaisen altistuksen riski pienenee ja osallistujat voivat ylläpitää turvaväliä. Yleisellä suu-nenäsuojuksen käytöllä voidaan vastaavasti merkittävästi vähentää tartuntariskiä.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri toteaa vielä lisäksi, että rokotusten edistyessä paikallinen rokotuskattavuus erityisesti kahden rokotteen osalta ja tapahtuman kohdeyleisön ikä huomioiden vaikuttaa merkittävästi tarpeeseen eriyttämistoimenpiteille sekä lähikontaktin välttämiselle.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri painottaa, että nousevassa rokotekattavuuden tilanteessa epidemian hallintatoimien välttämättömyys- vs. riittävyysharkinnassa tulee pystyä arvioimaan kuinka hyvin neuvoin ja kehotuksin tapahtumien yleisöä voidaan tosiasiallisesti hallita etäisyyksien ylläpidon ja/tai suu-nenäsuojuksen käytön osalta. Toisin sanoen tapahtumatyyppien riittävä erottelu viranomaisen toimesta tartuntavaarallisuuden suhteen on välttämätöntä, jotta rajoituspäätösten oikeasuhtaisuus voidaan taata. Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri toteaa lausuntopyynnön mukaisesti esittäneensä millaisin edellytyksin eriyttämisjärjestelyt ovat lakanneet olemasta välttämättömiä sekä millä edellytyksillä turvavälistä huolehtimista voidaan pitää riittävänä.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri toteaa vielä lopuksi, että nopeasti muuttavan rokotustilanteen vuoksi on tärkeää, että asiantuntija-arvioilla perusteltavat rajoituspäätökset ovat riittävän pitkiä, jotta rajoitustoimet ja yhteiskunnan avaaminen ovat riittävän ennustettavia. Toisaalta päätösten tulee olla sopivan lyhyitä, jotta asiantuntija-arvioita voidaan mielekkäästi ja tasapainoisesti tuottaa tukemaan viranomaisen päätöksentekoa toimenpiteidensä välttämättömyydestä, riittävyydestä ja oikeasuhtaisuudesta kulloinkin vallitsevassa epidemiatilanteessa. Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri uskoo nyt esitettyjen arvioiden kattavan ennustettavissa olevat muutokset yleisessä HUS-alueen epidemiatilanteessa noin neljän viikon ajaksi.

<u>Pääkaupunkiseudun koronakoordinaatioryhmän kokous 31.8.2021</u>

Pääkaupunkiseudun koronakoordinaatioryhmä totesi kokouksessaan 31.8.2021, ettei se pidä enää välttämättömänä tartuntatautilain 58 §:n perustella määrättyä yleisötilaisuuksien lohkomisvaatimusta ja tartuntatautilain 58 d §:n mukaista määräystä turvaväleistä pääkaupunkiseudun kuntien alueella. Pääkaupunkiseudun koronakoordinaatioryhmä totesi, että rajoitusten lieventäminen yleisötilaisuuksissa edellyttää, että terveysturvallisuus voidaan muilla tavoin varmistaa.

Pääkaupunkiseudun koronakoordinaatioryhmän mukaan sisätiloissa tapahtuvissa yleisötilaisuuksissa lohkomisesta voidaan luopua, jos yleisökapasiteetti rajoitetaan 50 %:iin. Ulkotiloissa lohkomisesta voidaan luopua, jos yleisökapasiteetti rajataan 75 %:iin. Pääkaupunkiseudun koronakoordinaatioryhmän mukaan, jos ulkotilan tilakapasiteetti ei ole määriteltävissä, on tällöin vähintään varmistettava, että osallistujat voivat välttää fyysisen kontaktin.

Pääkaupunkiseudun koronakoordinaatioryhmä totesi, että terveysturvallisuutta yleisötilaisuuksissa parantaa esimerkiksi seuraavat toimenpiteet; järjestäjän asettama maskinkäytönsuositus tai -velvoite, suositus voimakkaan äänenkäytön välttämisestä, nimetyt istumapaikat, joille asiakkaat ohjataan tai vähintään väljästi sijoitetut istumapaikat sekä ohjeet tilassa liikkumisesta, saapumisesta ja poistumisesta sekä mahdollisuuksien mukaan useiden sisäänkäyntien käyttö ja liikkumisen porrastaminen.

Pääkaupunkiseudun ulkopuolisten Uudenmaan kuntien tilannekuvakokous 1.9.2021

Osallistujakunnat kannattivat pääkaupunkiseudun koronakoordinaatioryhmän esityksiä tartuntatautilain 58 §:n mukaisten kokoontumisrajoitusten keventämisestä ja uudelleen muotoilusta.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin alueellisen koronakoordinaatioryhmän kokous 2.9.2021

Helsingin ja Uudenmaan alueellisen koronakoordinaatioryhmän kokouksessa todettiin, että Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirissä koronavirusepidemia on leviämisvaiheessa Espoossa, Helsingissä, Hyvinkäällä, Järvenpäässä, Kauniaisissa, Karkkilassa, Keravalla, Kirkkonummella, Mäntsälässä, Nurmijärvellä, Pornaisissa, Porvoossa, Sipoossa, Tuusulassa, Vantaalla ja Vihdissä. Epidemia on kiihtymisvaiheessa Askolassa, Hangossa, Inkoossa, Lapinjärvellä, Lohjalla, Loviisassa, Raaseporissa ja Siuntiossa.

Kirkkonummi, Karkkila ja Vihti esittivät kokouksessa halunsa siirtyä kiihtymisvaiheeseen ja tähän kyseiset kunnat myös siirtyivät 2.9.2021.

Ilmaantuvuus 14 vuorokauden aikana 100 000 henkilöä kohden on ollut koko HUS-alueella 260, Espoossa 146.6, Helsingissä 300, Kauniaisissa 250 ja Vantaalla 333. Keravalla ilmaantuvuus on 216, Itä-Uudellamaalla 131.4, Keski-Uudellamaalla 133 ja Länsi-Uudellamaalla 114.

Kokouksessa esitetyn materiaalin mukaan positiivisten näytteiden osuus testatuista on Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin alueella 3 %. 20–39-vuotiaisiin liittyvissä joukkoaltistumisissa baarien ja ravintoloiden osuus on laskenut, työpaikkojen osuus jonkin verran lisääntynyt ja yksityistilaisuuksien osuus on ennallaan. Yleisötilaisuuksien osuus joukkoaltistumisista on noin 3 % ja julkiset sisätilat tai muut kontaktit ovat myös vahvasti esillä. Tartunnanlähde on varmuudella tiedossa keskimäärin 45–50 %:ssa tapauksista, joissakin kunnissa jopa 80 %. Osastohoidossa olevien potilaiden määrä on viikon aikana pysynyt ennallaan. Kokouksessa esitetyn materiaalin mukaan kuntien kanssa on keskusteltu tartunnanjäljityksen priorisoinnista.

Kokouksessa todettiin, että PKS-koordinaatioryhmä oli arvioinut 31.8.2021 kokouksessaan, ettei se pidä enää välttämättömänä tartuntatautilain 58 §:n perusteella määrättyä yleisötilaisuuksien lohkovaatimusta ja tartuntatautilain 58 d §:n mukaista määräystä turvaväleistä pääkaupunkiseudun kuntien alueella. Rajoitusten lieventäminen yleisötilaisuuksissa edellyttää, että terveysturvallisuus voidaan muilla tavoin varmistaa. PKS-koordinaatioryhmän näkemyksen mukaan sisätiloissa tapahtuvissa yleisötilaisuuksissa lohkomisesta voidaan luopua, jos yleisökapasiteetti rajoitetaan 50 prosenttiin. Ulkotiloissa lohkomisesta voidaan luopua, jos yleisökapasiteetti rajataan 75 prosenttiin ja jos ulkotilan tilakapasiteettiä ei ole määritettävissä, on vähintään varmistettava, että osallistujat voivat välttää fyysisen kontaktin.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin alueellisessa koronakoordinaatioryhmän kokouksessa arvioitiin, millaiset rajoitukset ovat HUS-alueella riittäviä ja välttämättömiä sekä yhdenvertaisia. Kokouksessa todettiin, että yleisökapasiteetin rajoittaminen 75 %:iin ulkotiloissa on tulkinnanvarainen sellaisissa tilanteissa ja tiloissa, joissa ei ole tarkkaan määritelty muun lainsäädännön määräämää enimmäismäärää osallistujille tai käytettävissä olevia istuma- tai seisomapaikkoja. Kokouksessa päädyttiin siihen, että ulkotilojen osalta 75 %:iin perustuvaa osallistujamäärän rajoitusta ei käytetä yhdenvertaisuuden vuoksi. Lisäksi todettiin, että näin ulkotiloihin liittyvät rajoitukset eivät missään HUS-piirin alueella myöskään kiristy nykyisestä.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin alueellisessa koronakoordinaatioryhmän kokouksessa todettiin, että tartuntatautilain 58 d §:n mukainen päätös voidaan kumota. Lisäksi voimassa olevat tartuntatautilain 58 §:n mukaiset päätökset alueella voidaan kumota, ja tehdä tilalle uusi päätös koko HUS-alueelle siten, että sisätiloissa yli 10 henkilön tilaisuuksissa yleisön enimmäismäärä on maksimissaan 50 % muun lainsäädännön nojalla tilaan hyväksyttävästä enimmäismäärästä tai käytettävissä olevien istuma- tai seisomapaikkojen määrästä, fyysinen kontakti voidaan välttää ja OKM/THL-ohjetta noudatetaan. Ulkotiloissa yli 50 henkilön tilaisuuksissa tulee voida välttää fyysinen kontakti ja OKM/THL-ohjetta noudatetaan. Ryhmän mukaan päätökset voivat tulla voimaan mahdollisimman pikaisesti ja niiden suositellaan olevan voimassa 30.9.2021 saakka.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen hybridistrategian seurannan valtakunnallisista tilannearvioraporteista saadut tiedot

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) hybridistrategian seurannan valtakunnallisten tilannearvioraporttien mukaan Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin 14 vuorokauden ilmaantuvuusluvut 100 000 asukasta kohden ovat olleet 312.9 (viikot 31 ja 32) ja 260.6 (viikot 33 ja 34). Positiivisten näytteiden prosenttiosuus testatuista on viikoilla 31-34 ollut 4.8, 4.8, 3.4 ja 3.3. Viikolla 34 selvitettyjen tartunnanlähteiden osuus on ollut 38 %.

Johtopäätös

Valtioneuvosto on 27.5.2021 tehnyt periaatepäätöksen (STM/2021/100) covid-19-epidemian hillinnän hybridistrategian toteuttamisesta annettavasta toimintasuunnitelmasta sekä toimintasuunnitelman tarkistamisesta. Päivitetty hybridistrategian toimintasuunnitelma on julkaistu 1.6.2021. Toimintasuunnitelmaa on päivitetty vielä uudelleen 23.6.2021.

Toimintasuunnitelmassa on arvioitu sen mukaisten toimenpiteiden oikeudellisia perusteita. Tältä osin toimintasuunnitelmassa todetaan, että tartuntatautilaki edellyttää laissa tarkoitetuilta viranomaisilta välittömiin toimiin ryhtymistä sen jälkeen, kun tieto torjuntatoimia edellyttävän tartuntataudin esiintymisestä on saatu. Viranomaistoimien tulee olla ripeitä ja tilannetta ennakoivia sekä käyttää viranomaiselle osoitettua toimivaltaa viipymättä mutta noudattaen suhteellisuus-, välttämättömyys- ja tarkoitussidonnaisuuden periaatteita sekä muita hyvän hallinnon vaatimuksia.

Toimintasuunnitelmassa tuodaan esiin, että taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen artiklassa 12 on yleinen oikeus terveyteen ja sen suojeluun. Yleissopimuksen tulkintaa ohjaavan yleiskommentin perusteella oikeus terveyteen velvoittaa julkista valtaa vaarallisten tartuntatautien torjuntaan sekä erityisesti väestötasoisiin ennaltaehkäiseviin toimenpiteisiin sekä terveydenhuollon riittävän kapasiteetin ylläpitämiseen ja turvaamiseen samoin kuin erityisessä riskissä olevien ryhmien suojeluun. Perusoikeuksien yleiset rajoitusperusteet ohjaavat rajoitusten ja myös ihmisten elämää rajoittavien suositusten laajuutta ja sisältöä. Olennaisia ovat vaatimukset rajoitusten hyväksyttävyydestä ja oikeasuhtaisuudesta tavoiteltavaan päämäärään nähden sekä rajoitusten tarkkarajaisuus, täsmällisyys ja säätäminen lailla siltä osin kuin kyse on vapauksien rajoittamisesta.

Toimintasuunnitelmassa ennakoinnin oikeudellisia lähtökohtia kuvataan seuraavasti:

1. Perustuslain 19 §:n 3 momentissa säädetään julkiselle vallalle velvoite turvata jokaiselle riittävät sosiaali- ja terveyspalvelut ja edistää väestön terveyttä, mitkä velvoitteet osaltaan toteuttavat perustuslain 7 §:n mukaiseen oikeuteen elämään liittyvää julkisen vallan toimintavelvoitetta ja muun muassa taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen mukaista oikeutta terveyteen ja sen suojeluun, sekä vastaavia oikeuksia muun muassa lasten ja vammaisten oikeuksien yleissopimuksissa. Nämä muodostavat perustuslakivaliokunnan käytännön mukaisesti painavat perusteet rajoittaa myös perusoikeuksia sekä antaa suosituksia ja ohjeita.

2. Perustuslain 20 §:n mukainen oikeus terveelliseen ja turvalliseen ympäristöön ja julkisen vallan velvoite edistää sitä saa yhä enemmän painoarvoa. Epidemian vaiheiden mukaisella hybridistrategian perustasolla eli suvantovaiheessa korostuvat siis myös perustuslain 20 §:n

sisältämä terveellinen ympäristö tartuntatautilain mukaisten kohdennettujen toimenpiteiden sekä yleisten hygieniatoimien ohella. Kiihtymisvaiheessa vahvistuvat suositukset ja rajoitukset, jotka kohdistuvat yleisemmin väestöön.

Kuten aiemmin on tuotu esiin, sosiaali- ja terveysministeriön 24.6.2021 päivätyn ohjauskirjeen mukaan kaikkien toimenpiteiden arvioinnissa on otettava yhdenmukaisesti huomioon julkisen vallan velvollisuus estää epidemian leviämistä ja turvata terveydenhuollon toimintakapasiteetti. Tämän vuoksi päätösharkinnassa on ennakoitava toimenpidekokonaisuuden merkitystä ja vaikutuksia tilanteen kehittyessä. Epidemian leviämisen ja sen estämisen sekä siinä tehtävien toimenpiteiden vaikuttavuuden sekä kokonaishyötyjen ja kustannusten seurannan perusteella viranomaisilla on velvollisuus ryhtyä perusoikeuksien turvaamiseksi tarvittaviin toimenpiteisiin. Ohjauskirjeen mukaan olennaista on, että epidemian kehittymistä ja rajoitusten muutosten vaikutuksia seurataan ja arvioidaan koko ajan, jotta rajoitusten ja suositusten purkamista voidaan tehdä hallitusti ja oikea-aikaisesti. Epidemian luonteen vaikean ennustettavuuden vuoksi on mahdollista, että joillain alueilla rajoituksia joudutaan myös palauttamaan tai kiristämään uudelleen, mikäli epidemiatilanne heikkenee.

Sosiaali- ja terveysministeriön 19.8.2021 antanut ohjauskirjeen Yleisötilaisuuksien rajoitussuositukset, jossa se antaa suositukset yleisötilaisuuksien terveysturvallisen järjestämisen mahdollistamiseksi sekä kiihtymis-, että leviämisvaiheessa. Kirjeen mukaan annettava suositus yleisötilaisuuksia koskien perustuu erilaisten tilaisuuksien toisistaan poikkeavaan covid-19-tartuntariskiin. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen asiantuntija-arvion mukaisesti tietynlaiset tilaisuudet ovat sellaisia, jotka parhaan käytettävissä olevan asiantuntijatiedon perusteella todennäköisesti muodostavat pienen riskin koronavirustaudin leviämiselle. Tämän tiedon mukaisesti ministeriön suosituksessa ei kohdenneta rajoitustoimenpiteitä sellaiseen toimintaan, jonka ei arvioida muodostavan suurta riskiä taudin väestöleviämiselle. Kirjeessä on kuvattu ne edellytykset, joilla pieniriskisiä yleisötilaisuuksia olisi sosiaali- ja terveysministeriön arvion mukaan mahdollista järjestää.

Aluehallintovirasto toteaa, että covid-19 on yleisvaarallinen tartuntatauti, jonka vapaata leviämistä väestössä tulee käytettävissä olevin keinoin pyrkiä rajoittamaan. Tilanteissa, jossa suuri joukko ihmisiä kokoontuu yhteen ja voi päätyä kontakteihin keskenään, on myös mahdollisuus joukkoaltistumisiin ja covid-19-tartuntojen leviämiseen. THL:n mukaan täysi rokotesarja, eli kaksi rokoteannosta, suojaa tehokkaasti koronavirustautia ja erityisesti sen vakavia muotoja vastaan. Väestön korkea rokotekattavuus vähentää tehokkaasti sairaalahoidon ylikuormittumisen riskiä.

Aluehallintovirasto toteaa, että Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin alueella on tätä nyt annettavaa päätöstä aikaisemmin ollut voimassa

kaksi erillistä päätöstä, jotka on annettu tartuntatautilain 58 §:n nojalla. Aluehallintovirasto on 12.8.2021 antamallaan päätöksellä (ESAVI/26499/2021) kieltänyt ajalla 20.8.2021-12.9.2021 Espoon, Helsingin, Kauniaisten ja Vantaan kuntien alueilla kaikki sisä- ja ulkotiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset. Näiden kuntien alueilla on kuitenkin voitu järjestää yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia, joihin osallistuu sisätiloissa enintään 25 (kaksikymmentäviisi) henkilöä ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa enintään 50 (viisikymmentä) henkilöä edellyttäen, että asiakkaiden ja toimintaan osallistuvien sekä seurueiden on tosiasiallisesti mahdollista välttää lähikontakti toisiinsa ja turvallisuus voidaan varmistaa noudattaen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen 31.5.2021 antamaa ohjetta. Päätöksen mukaan yhteisyleisömäärää koskevista rajoista on voitu sisä- ja ulkotiloissa poiketa eriyttämisjärjestelyin.

Lisäksi edellä mainitussa päätöksessä on annettu tartuntatautilain 58 d §:n mukainen määräys kyseisessä pykälässä tarkoitettuja toimijoita koskien.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 20.8.2021 antamallaan päätöksellä (ESAVI/28028/2021) kieltänyt ajalla 27.8.2021-12.9.2021 Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntien alueilla pois lukien Espoo, Helsinki, Kauniainen ja Vantaa kaikki sisätiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset, joihin osallistuu yli 10 (kymmenen) henkilöä, sekä kaikki ulkotiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset, joihin osallistuu yli 50 (viisikymmentä) henkilöä). Sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa on voitu kuitenkin järjestää yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia, joihin osallistuu sisätiloissa yli 10 henkilöä ja ulkotiloissa yli 50 henkilöä edellyttäen, että asiakkaiden ja toimintaan osallistuvien sekä seurueiden on tosiasiallisesti mahdollista välttää lähikontakti toisiinsa ja turvallisuus voidaan varmistaa noudattaen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen 31.5.2021 antamaa ohjetta.

Lähikontaktilla edellä mainituissa päätöksissä tarkoitetaan ihmisten oleskelua samassa sisätilassa alle kahden metrin etäisyydellä toisistaan yli 15 minuutin ajan tai fyysistä kontaktia toisiinsa ja ulkotilassa fyysistä kontaktia toisiinsa.

Aluehallintovirasto toteaa, että saadun selvityksen mukaan osa Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntien alueista on leviämisvaiheessa ja osa kiihtymisvaiheessa.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri antoi 29.8.2021 lausunnon, jonka mukaan tartuntamäärät ovat edelleen huomattavan korkeita, erityisesti pääkaupunkiseudulla, jossa 14 vrk:n ilmaantuvuus on kaupungeissa 318–411/100 000 asukasta. Siten tartuntamahdollisuuksien vähentäminen erityisesti lähikontaktia välttämällä väen kokoontumisissa on edelleen toimintaperiaatteena välttämätöntä. Helsingin ja Uudenmaan

sairaanhoitopiirin lausunnon mukaan käytännön kannalta on kuitenkin pidettävä riittävänä sitä, että tapahtumaan osallistujilla on tapahtumajärjestäjän huolehtimana mahdollista säilyttää turvaväli ja kahden metrin etäisyyden mahdollisesti alittuessa esimerkiksi sisätilan pakottavien olosuhteiden vuoksi osallistujien kattava nenä-suusuojan käyttö voidaan riittävällä varmuudella taata.

Lisäksi Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri totesi lausunnossaan, että tapahtumaan osallistuvien määrän rajoittamisella voidaan aikaansaada väljyyttä yhteisissä tiloissa, jolloin laajamittaisen altistuksen riski pienenee ja osallistujat voivat ylläpitää turvaväliä. Yleisellä suu-nenäsuojuksen käytöllä voidaan vastaavasti merkittävästi vähentää tartuntariskiä. Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri painottaa, että nousevassa rokotekattavuuden tilanteessa epidemian hallintatoimien välttämättömyys- vs. riittävyysharkinnassa tulee pystyä arvioimaan kuinka hyvin neuvoin ja kehotuksin tapahtumien yleisöä voidaan tosiasiallisesti hallita etäisyyksien ylläpidon ja/tai suu-nenäsuojuksen käytön osalta. Toisin sanoen tapahtumatyyppien riittävä erottelu viranomaisen toimesta tartuntavaarallisuuden suhteen on välttämätöntä, jotta rajoituspäätösten oikeasuhtaisuus voidaan taata. Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri toteaa lausuntopyynnön mukaisesti esittäneensä millaisin edellytyksin eriyttämisjärjestelyt ovat lakanneet olemasta välttämättömiä sekä millä edellytyksillä turvavälistä huolehtimista voidaan pitää riittävänä.

PKS-koordinaatioryhmä totesi 31.8.2021 kokouksessaan, ettei se pidä enää välttämättömänä tartuntatautilain 58 §:n perusteella määrättyä yleisötilaisuuksien lohkovaatimusta ja tartuntatautilain 58 d §:n mukaista määräystä turvaväleistä pääkaupunkiseudun kuntien alueella. Rajoitusten lieventäminen yleisötilaisuuksissa edellyttää, että terveysturvallisuus voidaan muilla tavoin varmistaa. PKS-koordinaatioryhmän näkemyksen mukaan sisätiloissa tapahtuvissa yleisötilaisuuksissa lohkomisesta voidaan luopua, jos yleisökapasiteetti rajoitetaan 50 prosenttiin. Ulkotiloissa lohkomisesta voidaan luopua, jos yleisökapasiteetti rajataan 75 prosenttiin ja jos ulkotilan tilakapasiteettiä ei ole määritettävissä, on vähintään varmistettava, että osallistujat voivat välttää fyysisen kontaktin.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin alueellisessa koronakoordinaatioryhmän kokouksessa 2.9.2021 arvioitiin, millaiset rajoitukset ovat HUS-alueella riittäviä ja välttämättömiä sekä yhdenvertaisia. Kokouksessa todettiin, että yleisökapasiteetin rajoittaminen 75 %:iin ulkotiloissa on tulkinnanvarainen sellaisissa tilanteissa ja tiloissa, joissa ei ole tarkkaan määritelty muun lainsäädännön määräämää enimmäismäärää osallistujille tai käytettävissä olevia istuma- tai seisomapaikkoja. Kokouksessa päädyttiin siihen, että ulkotilojen osalta 75 %:iin perustuvaa osallistujamäärän rajoitusta ei käytetä yhdenvertaisuuden vuoksi. Lisäksi todettiin, että näin ulkotiloihin liittyvät rajoitukset eivät missään HUS-piirin alueella myöskään kiristy nykyisestä.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin alueellisessa koronakoordinaatioryhmän kokouksessa todettiin, että tartuntatautilain 58 d §:n mukainen päätös voidaan kumota. Lisäksi voimassa olevat tartuntatautilain 58 §:n mukaiset päätökset alueella voidaan kumota, ja tehdä tilalle uusi päätös koko HUS-alueelle siten, että sisätiloissa yli 10 henkilön tilaisuuksissa yleisön enimmäismäärä on maksimissaan 50 % muun lainsäädännön nojalla tilaan hyväksyttävästä enimmäismäärästä tai käytettävissä olevien istuma- tai seisomapaikkojen määrästä, fyysinen kontakti voidaan välttää ja OKM/THL-ohjetta noudatetaan. Ulkotiloissa yli 50 henkilön tilaisuuksissa tulee voida välttää fyysinen kontakti ja OKM/THL-ohjetta noudatetaan. Ryhmän mukaan päätökset voivat tulla voimaan mahdollisimman pikaisesti ja niiden suositellaan olevan voimassa 30.9.2021 saakka.

Aluehallintovirasto toteaa, että tartuntatautilain 58 §:n mukainen välttämättömyysarvio on kokonaisharkintaa, jossa yksin ilmaantuvuusluvulle ei ole annettavissa ratkaisevaa merkitystä. Väkimäärältään pienessä kunnassa vain muutaman henkilön sairastuminen on omiaan nostamaan ilmaantuvuuslukua (tapauksia per 100 000 asukasta) huomattavasti. Toisaalta yksittäisen kunnan alhaisesta ilmaantuvuusluvusta riippumatta kokonaisarviossa on otettavissa huomioon alueelle tyypilliset työssäkäynti- ja asiointialueet, ja jollaisilla tyypillisesti on merkitystä tartuntataudin leviämisessä väestössä.

Aluehallintovirasto toteaa, että tartuntatautilain 58 §:n mukaisia kokoontumisrajoituksia asetettaessa joudutaan puuttumaan erityisesti elinkeinonharjoittamis- ja kokoontumisvapauteen ja rajoittamaan näin ihmisten perusoikeuksia. Rajoitusperusteiden tulee olla hyväksyttäviä ja rajoitusten suhteellisuus- ja tarkoitussidonnaisuusperiaatteen mukaisia.

Ottaen huomioon edellä mainittu sekä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen ja sairaanhoitopiirien asiantuntijatahoina antamat suositukset sekä sosiaali- ja terveysministeriön antama ohjaus, Etelä-Suomen aluehallintovirasto pitää tartuntataudin leviämisen estämiseksi välttämättömänä jatkaa yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia koskevia rajoituksia koko Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin alueella. Niitä voidaan kuitenkin lieventää siten, että sisätiloissa voidaan järjestää yli 10 (kymmenen) henkilön yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia edellyttäen että, tilaisuuden osallistujamäärä on enintään 50 % muun lainsäädännön nojalla tilaan hyväksyttävästä enimmäisosallistujamäärästä tai käytettävissä olevien istuma- tai seisomapaikkojen määrästä ja toimintaan osallistuvien sekä seurueiden on tosiasiallisesti mahdollista välttää fyysinen kontakti toisiinsa ja turvallisuus voidaan varmistaa noudattaen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen 31.5.2021 antamaa ohjetta.

Ulkotiloissa voidaan järjestää yli 50 (viidenkymmenen) henkilön yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia edellyttäen, että asiakkaiden ja toimintaan

osallistuvien sekä seurueiden on tosiasiallisesti mahdollista välttää fyysinen kontakti toisiinsa ja turvallisuus voidaan varmistaa noudattaen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen 31.5.2021 antamaa ohjetta.

Aluehallintovirasto ei ole pitänyt välttämättömänä taikka tarkoituksenmukaisena eritellä yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia erityisesti matalariskisiin tai korkeariskisiin tapahtumiin ja tehdä sen perusteella määräystä eri tyyppisiä tilaisuuksia varten, vaan se on asiantuntijatahojen ohella arvioinut, että rajoitukset sisätiloissa kohdistetaan yhdenvertaisesti kaikkiin yleisötilaisuuksiin ja yleisiin kokouksiin siten, että rajoitus perustuu tilojen kokoon ja tätä kautta tapahtuman osallistujamäärään. Ulkotilojen osalta se on arvioinut, että jo aiemmin pääkaupunkiseudun ulkopuoliselle HUS-alueelle annettu määräys on koko HUS-alueelle riittävä, mutta myös välttämätön epidemian hillitsemiseksi.

Aluehallintoviraston arvion mukaan nyt annettaville yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia koskeville rajoituksille on hyväksyttävät perusteet.

Aluehallintovirasto toteaa, että asetettavilla kokoontumisrajoituksilla toteutetaan tartuntatautilain tarkoitusta tartuntatautien ja niiden leviämisen ehkäisemisestä ja niistä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvista haitoista. Nyt annettavalla määräyksellä kuitenkin mahdollistetaan myös aikaisempaa suurempien tilaisuuksien järjestäminen sisätiloissa rajaamalla tapahtuman osallistujamäärää tilakohtaisesti prosenttiperusteisella osallistujamäärällä, lisäksi aluehallintoviraston päätöksessä edellytetään, että fyysinen kontakti on mahdollista välttää ja tilaisuudessa turvallisuus tulee voida varmistaa noudattamalla opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen 31.5.2021 antamaa ohjetta.

Edellä mainitun lisäksi yleisölle avoimien tai rajatun asiakas- tai osallistujapiirin oleskeluun tarkoitettujen sisätilojen sekä alueellisesti ja toiminnallisesti rajattujen ulkotilojen, joita käytetään asiakkaille tai osallistujille suunnattuun tarkoitukseen ja joiden käyttämisestä kyseiseen toimintaan toiminnan järjestäjä vastaa tiettynä ajankohtana on toiminnassaan huolehdittava tartuntatautilain 58 c §:ssä säädetyistä toimenpiteistä. Ravitsemisliikkeitä koskee oma sääntelynsä. Aluehallintovirasto katsoo, että nämä laista suoraan tulevat velvoitteet ja sitä täydentävä aluehallintoviraston määräys ovat yhdessä välttämättömiä ja riittäviä.

Näin perusoikeuksia rajoitetaan suhteellisuusperiaatteen mukaisesti niin vähän kuin se on mahdollista valtakunnalliseen ja alueelliseen epidemian tilannearvioon perustuen. Aluehallintovirasto toteaa, että kokoontumisrajoitusten antamisella pyritään ehkäisemään tilanteen heikentymistä ja näin välttämään tarve perusoikeuksiin enemmän puuttuville rajoituksille.

Aluehallintovirasto toteaa, että tautitilanteen mukaisesti kunnat voivat tehdä tarvittaessa päätöksen, jolla ne asettavat alueelleen tartuntatautilain mukaisia rajoituksia tai päätöksen, jolla asetetaan aluehallintoviraston päätöksellä asetettuihin rajoituksiin nähden tiukempia rajoituksia.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätös Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntien alueille perustuu tämänhetkiseen alueellisen tilanteen kokonaisarvioon, jossa on arvioitu covid-19-taudin alueellisia tosiasiallisia vaikutuksia kansanterveyteen ja otetaan huomioon Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen asiantuntemuksen lisäksi myös alueellisten viranomaisten näkemykset, sekä sosiaali- ja terveysministeriön antama ohjaus rajoitustoimien tarpeellisuudesta. Toimenpiteitä harkittaessa on otettu huomioon, että tällä päätöksellä on vaikutusta yhteiskuntaan, talouteen, elinkeinoelämään sekä perusoikeuksien toteutumiseen. Tällä päätöksellä kuitenkin rajoitetaan toimintaa ainoastaan siltä osin kuin saadun ohjauksen ja asiantuntija-arvioiden perusteella on välttämätöntä.

Aluehallintovirasto voi tehdä tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaisen päätöksen enintään yhden kuukauden ajaksi. Jos epidemiologinen tilanne muuttuu, aluehallintovirasto arvioi tätä kokoontumisia koskevaa rajoituspäätöstä uudestaan.

Edellä todetun perusteella tämä määräys on välttämätön tartuntataudin leviämisen estämiseksi Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntien alueilla.

Siltä osin, kun tässä päätöksessä on kyse aluehallintoviraston 12.8.2021 antaman (ESAVI/26499/2021), tartuntatautilain 58 d §:n mukaisen määräyksen kumoamisesta, aluehallintovirasto toteaa seuraavaa:

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on velvoittanut 12.8.2021 antamallaan päätöksellä (ESAVI/26499/2021) tartuntatautilain 58 d §:n 1 momentin nojalla Espoon, Helsingin, Kauniaisen ja Vantaan kuntien alueilla 58 d §:n 5 momentissa tarkoitettuja toimijoita järjestämään 3 momentissa tarkoitettujen yleisölle avoimien tai rajatun asiakas- tai osallistujapiirin oleskeluun tarkoitettujen tilojen käytön Espoon, Helsingin, Kauniaisen ja Vantaan kuntien alueilla siten, että asiakkaiden ja toimintaan osallistuvien sekä seurueiden on tosiasiallisesti mahdollista välttää 4 momentissa tarkoitettu lähikontakti toisiinsa. Päätös on kirjoitettu olemaan voimassa ajalla 20.8.2021-12.9.2021.

Tartuntatautilain 58 d §:n mukaiselle määräykselle asetettujen edellytysten on arvioitu tähän asti täyttyvän ja sen on muutoinkin arvioitu olevan välttämätön Espoon, Helsingin, Kauniaisen ja Vantaan kuntien alueilla. Aluehallintoviraston saaman selvityksen mukaan tartuntatautilain 58 d §:n soveltamisedellytykset eivät enää täyty Espoon, Helsingin, Kauniaisen ja Vantaan kuntien osalta eikä mainitun pykälän soveltamiselle taikka asiassa annetun päätöksen voimassaololle ole siten enää perusteita.

Aluehallintovirasto on tällä päätöksellä kumonnut 12.8.2021 antamansa tartuntatautilain 58 d §:n mukaisen määräyksen (ESAVI/26499/2021) Espoon, Helsingin, Kauniaisen ja Vantaan kuntien alueilla ajalta 4.9.2021-12.9.2021.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Tartuntatautilaki (1227/2016) 1, 8, 58, 59 a-c ja 91 §

Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista (146/2017) 1 ja 5 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa tartuntatautilain 90 §:n 1 momentin mukaan hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Valitusosoitus on liitteenä.

TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös pannaan täytäntöön heti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta tartuntatautilain 91 §:n 1 momentin nojalla.

LISÄTIETOJA

Lisätietoja asiasta antaa tarvittaessa aluehallintoylilääkäri Laura Nikunen, puh. 029 501 6000 (vaihde).

ylijohtaja	Merja Ekqvist
aluehallintoylilääkäri	Laura Nikunen

LIITTEET

Liite 1, Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen 31.5.2021 päivätty ohje koronavirustartuntojen ehkäisemisestä yleisötilaisuuksien ja yleisten kokoontumisten yhteydessä sekä julkisten tilojen käytössä

Liite 2, Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin alueen kunnat

JAKELU JA SUORITEMAKSU

Päätös yleistiedoksiantona

Tämän päätöksen tiedoksianto tapahtuu yleistiedoksiantona. Asiakirja pidetään kaikkien nähtävillä Etelä-Suomen aluehallintovirastossa

3.10.2021 saakka. Päätöksen nähtäville asettamisesta ilmoitetaan yleisessä tietoverkossa aluehallintoviraston verkkosivulla www.avi.fi.

Tämän päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä, kun edellä mainittu ilmoitus on julkaistu aluehallintoviraston verkkosivulla.

Tiedoksi

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin alueen kunnat ja kuntayhtymät

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri, jota pyydetään tiedottamaan päätöksestä alueidensa kuntien tartuntataudeista vastaavia lääkäreitä

Helsingin, Itä-Uudenmaan ja Länsi-Uudenmaan poliisilaitokset

Helsingin kaupungin, Itä-Uudenmaan, Keski-Uudenmaan ja Länsi-Uudenmaan pelastuslaitokset

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Sosiaali- ja terveysministeriö

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Valtioneuvoston kanslian viestintäosasto

Digi- ja väestötietovirasto

Valtiokonttori

Maksutta

Tämä asiakirja ESAVI/29608/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ESAVI/29608/2021 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Nikunen Laura 03.09.2021 10:08

Ratkaisija Ekqvist Merja 03.09.2021 10:12